

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/1066/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113242117
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4113242117.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Jarmily Pogradovej, v právnej veci navrhovateľky: N. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., E. X, zastúpená JUDr. Ivetou Muzikovou, advokátkou so sídlom v Nitre, Farská 39, proti odporcovi: Q. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., X. U. XX, zastúpený Advokátskou kanceláriou STOKLASA & STOKLASOVÁ, s. r. o., so sídlom Nitra, Farská 25, o určenie výživného na manželku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 20. októbra 2015, č. 9C/321/2013-485 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky na určenie výživného a konanie v časti o určenie výživného vo výške 150 eur mesačne od 01. 03. 2015 z dôvodu späťvzatia návrhu zastavil. O trovách konania rozhodol výrokom, že o nich rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 71 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 2 a § 77 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. a konštatoval, že navrhovateľka sa domáhala určenia výživného a žiadala odporcu zaviazat' prispievať na jej výživné sumou 400 eur mesačne od januára 2014, ktorý návrh v priebehu konania zmenila tak, že žiadala priznať výživné od 01. 01. 2014 do 28. 02. 2015 vo výške 400,- eur a v časti určenia výživného od 01. 03. 2015 návrh zobrala späť. Súd prvého stupňa mal preukázané, že účastníci konania sú manželia od 11. 12. 2004, niekoľko rokov spolu nežijú. BSM účastníkov bolo zrušené rozsudkom v konaní 25C/61/2001, právoplatne 26. 06. 2012 a z vyjadrení účastníkov zistil, že napriek tomu, že spolu nežijú, nechcú ukončiť manželstvo rozvodom. Dôvody, pre ktoré nežijú spolu súd ustálil ako rozdielne povahové vlastnosti a názory bez toho, že by bolo preukázané zavinenie na tomto spoločití len jedného z nich.

Vychádzal zo zistenia, že navrhovateľka býva v 1-izbovom byte na E. ulici v U.. Byt nadobudla kúpnu zmluvou z 27. 10. 2014, za 49.000 eur. Navrhovateľka je od roku 2010 onkologickým pacientom. Od januára 2012 poberala invalidný dôchodok v sume 325,40 eura. Z dôvodu zníženia miery invalidity na 50 % jej bol znížený od 18. 03. 2014 na 173,40 eura mesačne, počnúc od 02. 06. 2014 a v súčasnosti pobera v výške 206,50 eura. V minulosti vlastnila 3-izbový byt, ktorý získala od svojej matky, ten predala a kúpila si 1-izbový byt. Aj ten predala a kúpila si byt na E. ulici, v ktorom doposiaľ býva. Od 14. 08. 2014 do 30. 09. 2014 mala uzatvorenú pracovnú zmluvu s B.. N. R., kde dosiahla príjem 316,80 eura, má viac úverov, ktoré nestíha splácať a je v omeškaní. Má dlh na kreditnej H. karte 2.875,20 eura, na bežnom účte 2.284,50 eura, ktorý by mala splácať po 591 eur od 25. 04. 2015. Z pracovného pomeru v marci 2015 mala príjem vo výške 383,86 eura, v apríli 2015 510,19 eura, v máji 505,17, v júni 2015 a v júli 2015 506,56 eura. V F. banke zrealizovala 12. 10. 2010 konto, na ktoré platila 20 eur mesačne a 13. 03. 2014 jej bola poukázaná suma 837,65 eura. Ďalej obdržala vklad na účet v hotovosti 2.500 eur, o ktorom tvrdila, že je synovou poistkou. Dňa 25. 06. 2014 jej bol pripísaný na účet suma 104 eur, podľa

jej vyjadrenia zo zrušenej poisťky. Dňa 13. 10. 2014 obdržala hotovosť 1.700 eur ako pôžičku od E. E., 250 eur dňa 10. 02. 2014 a sumu 500 eur 20.11. 2014 od C. U., zostatok na účte k 31. 12. 2014 mala 2.853,13 eura a počiatočný stav 2.122,49 eura. Náklady na jej bývanie tvoria nájomné 90 eur, elektrina 15 eur, plyn 5 eur, telefón 15 eur, internet 11 eur. Má dlh voči spoločnosti T. V. 2.406 eur, ktorý spláca. Odporca má trvalé bydlisko u matky, ale býva v prenajatých priestoroch, ktoré slúžia jeho podnikateľskej činnosti a za ktoré platí od 30. 03. 2012 sumu 501,60 eura mesačne. Odporca má príjem z podnikateľskej činnosti, ktorú vykonáva na základe živnostenského oprávnenia od 01. 01. 1996. Za bežné účtovné obdobie mal majetok v roku 2012 v celkovej hodnote 13.796 eura, záväzky 23.361 eura, v roku 2013 príjmy 37.693 eura, výdavky 39.779 eura. Bol mu poskytnutý F. bankou bezúčelový spotrebiteľský úver 3.100 eur na základe zmluvy z 29. 04. 2013, ktorý spláca po 67,10 eura mesačne, úverovú výšku kontokorentného úveru má 8.200 eur, ktorý bol doplnený dodatkom 25. 10. 2013. Bol mu poskytnutý úver 30. 04. 2010 vo výške 17.000 eur s konečnou splatnosťou 30. 04. 2014 s mesačnými splátkami 355 eur, ktorého splatnosť bola predĺžená do 30. 06. 2016. Za fyzickú ochranu objektu, v ktorom podniká, platí mesačne 10 eur plus DPH, má prenajatú garáž, za ktorú platí 66,19 eura. Podľa výpisu zo splátkovej karty P. k 30. 04. 2014 má úverový rámec 5.100 eur a k 30. 04. 2014 vyčerpá 1.233,97 eura. Štandardná splátka je 170 eur mesačne. Náklady na telefón má 30,76 eura v spoločnosti F. E., O. 19,99 eura mesačne. Na základe kontokorentného úveru od F. banky vo výške 8.500 eur zariadil predajňu, pričom každý mesiac musí kredit dopĺňať do výšky kontokorentnej sumy. Úver zo sumy 17.000 eur bol navýšený o sumu 9.000 eur a tento spláca po 500 eur mesačne, jeho konečná splatnosť je v roku 2016. Predajňu, v ktorej podniká otvoril 01. 04. 2012, zariadil ju z úveru. Podľa daňového priznania v roku 2014 mal príjmy vo výške 50.377,06 eura, výdavky 48.195,59 eura, pričom príjmy pozostávajú z predaja tovaru 48.930 eur, výrobkov a služieb 1.447 eur, zásoby činia 36.786 eur, služby 7.861 eur, platby poisťného 2.231 eur, osobné výdavky 1.318 eur. Podľa vyjadrenia navrhovateľky rozdiel kúpnej ceny a predajnej ceny 3-izbového bytu v roku 2013 použila na vyrovnanie predchádzajúcich úverov v D. banke, F. banke.

Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu súd konštatoval, že posúdil životnú úroveň oboch účastníkov konania a prihliadol aj na zdravotný stav navrhovateľky. Navrhovateľka po strate zamestnania poberá invalidný dôchodok, od januára 2014 do 02. 06. 2014 dostávala 335,50 eura mesačne a od 02. 06. 2014 vo výške 173,40 eura mesačne. Opäť sa zamestnala v marci roku 2015, pričom aj pred týmto dátumom mala príjem z pracovného pomeru v auguste a septembri. Odporca je zadlžený v dôsledku viacerých úverov, nemá vlastné bývanie, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, úvery použil na podnikateľskú činnosť, ktorú realizuje v prenajatých priestoroch. Navrhovateľka má zdravotné problémy, je onkologický pacient, čiastočne sluchovo postihnutá, čo jej nespôsobuje problémy pri pracovnom zaradení. Bola zamestnaná, poberá invalidný dôchodok, ktorého výška sa čiastočne znížila v dôsledku zníženia miery poklesu invalidity. Zaťažila sa však viacerými úvermi v predchádzajúcich obdobiach, ktoré nesúviseli len s jej zdravotnými problémami, najmä úvery z D. banky a F. banky, ktoré prefinancovala novým úverom. Súd prihliadol aj na dobré mravy, keď účastníci konania napriek tomu, že sú manželia od roku 2004, spolu nežijú, toto manželstvo si neplní svoje funkcie, pôsobí iba formálne bez toho, že by bolo možné vinu na tomto stave pričítať iba jednému z nich. Súd zistil, že majú rozdielne názory na spolužitie, čo viedlo k ukončeniu ich spolužitia. Výživné navrhovateľke nepriznal pre rozpor s dobrými mravmi, ktoré vzhliadol aj v postoji oboch účastníkov konania, ale aj navrhovateľky, ktorá sa do straty zamestnania cítila by samostatná a sebestačná, úverovo sa zaťažila bez súhlasu a vedomia odporcu, zabezpečila si vlastné bývanie v nehnuteľnosti a iba v dôsledku straty zamestnania v roku 2014 sa domáhala tohto nároku voči odporcovi vychádzajúc z toho, že je jej manželom, s ktorým má právo zdieľať rovnakú životnú úroveň, ale toto nie je hlavný cieľ manželstva. Manželstvo je postavené na iných zásadách a princípoch. Súd konštatoval, že nie je možné jednoznačne posúdiť, že životná úroveň navrhovateľky je podstatne horšia, ako životná úroveň odporcu, ktorý síce vykonáva podnikateľskú činnosť, ale vykazuje stratu, bol nútený žiadať úvery na jej prevádzkovanie. Jeho príjem z podnikateľskej činnosti sa nedá reálne vyčísliť, ale nie je možné povedať, že by jeho životná úroveň bola nadštandardná a podstatne lepšia ako navrhovateľky. Z uvedených dôvodov návrh zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 151 ods. 3 OSP.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Z obsahu odvolania odvolací súd ustálil, že odvolanie smeruje len proti zamietajúcej časti rozsudku, ktorý navrhla zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, eventuálne ho zmeniť a návrhu vyhovieť. Rozsudok v časti o zastavení konania nebol predmetom preskúmania odvolacím súdom, a preto nadobudol právoplatnosť. Navrhovateľka poukázala na to, že súd prvého stupňa nezohľadnil jej situáciu, v ktorej sa ocitla počas dlhodobej práceneschopnosti, kedy sa dostala do finančnej tiesne, nebola schopná platiť základné

poplatky spojené s bývaním, lekársnym ošetrovaním, liekmi a pod. Túto pre ňu veľmi ťažkú nielen zdravotnú, ale aj finančnú situáciu riešila úvermi, dostala sa do omeškania s platbami. Nesúhlasila s názorom súdu prvého stupňa, ktorý rozhodnutie oprel na zásadu dobrých mravov. Je pravdou, že manželia sú povinní žiť spolu a byť si verní, pomáhať si, rešpektovať svoju dôstojnosť, ale ich dlhoročné nežitie v spoločnej domácnosti a jej návrh na určenie výživného nepovažuje za porušenie dobrých mravov. Aj jej manžel mal možnosť podať návrh na rozvod manželstva, pokiaľ by to bol považoval za potrebné. Finančnú výpomoc od odporcu žiadala len z dôvodu, že počas onkologickej choroby a jej liečby výdavky prevyšovali príjmy, nežiadala ho pre skvalitnenie alebo zvýšenie štandardu životnej úrovne, ale ako výpomoc pri základných životných potrebách spojených s ochorením.

Oporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu sa nestotožnil s názormi navrhovateľky uvádzanými v odvolaní. Rozsudok považoval za vecne správny, vydaný na základe vykonaného dokazovania. Poukázal na nedostatky podaného odvolania, ktoré smerujú do celého výroku rozsudku, pričom čiastočne bolo konanie zastavené v dôsledku späťvzatia návrhu, preto nie je jasné, čoho sa navrhovateľka ohľadne zastavujúceho výroku rozsudku domáha a ako má byť zmenený. Pokiaľ ide o zamietajúcu časť poukázal, že uvádza všeobecné skutočnosti týkajúce sa jej choroby, výšky dôchodku, kúpy a predaja bytu, hoci z dokazovania vyplynuli aj iné skutočnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci. Dôkazy preukázali inú finančnú situáciu navrhovateľky, ako tvrdí. Súd aj s ohľadom na rozpor s dobrými mravmi rozhodnutie správne zdôvodnil. Podľa jeho názoru odvolanie ani nespĺňa náležitosti v zmysle § 205 ods. 2 OSP, a preto navrhol, aby ho odvolací súd odmietol, eventuálne, aby rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ust. § 219 ods. 2 OSP opakovať tie isté podstatné dôvody, ktoré sú obsiahnuté v preskúmanom rozhodnutí vrátane citácie ustanovení právnych predpisov vzťahujúcich sa na posudzovaný prípad. Využívajúc postup podľa ust. § 219 ods. 2 OSP sa obmedzil len na skonštatovanie jeho správnosti.

Na dôvažok odvolací súd dodáva, že v konaní bolo preukázané, že účastníci konania sú manželia, manželstvo uzatvorili dňa 11. 12. 2004. Žili spolu iba krátko, keďže z návrhu vyplýva, že v čase jeho podania už spolu nežili 9 rokov. Počas trvania manželstva, v roku 2010 navrhovateľke diagnostikovali onkologické ochorenie, v súvislosti s čím mala zvýšené finančné výdavky, ktoré nezvládala hrať, preto podala návrh na určenie výživného na manželku. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že priznanie výživného by v posudzovanej veci bolo v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľka bola do decembra 2013 zamestnaná, od januára 2014, odkedy požaduje výživné na manželku v pracovnom pomere nebola. Od marca 2014 jej bol znížený invalidný dôchodok v dôsledku prehodnotenia zdravotného stavu jeho nižším percentuálnym ohodnotením a znížením stupňa invalidity na 50 %. Uvedený rozsah invalidity znižuje jej schopnosť zapojiť sa do pracovného pomeru, avšak ho bez ďalšieho nevyklučuje, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že v roku 2015 sa opätovne zamestnala. Pre posúdenie nároku ako bolo uvedené vyššie súd správne skúmal, či priznanie výživného by nebolo v rozpore s dobrými mravmi. Z tohto hľadiska bolo potrebné skúmať, ako navrhovateľka plnila, alebo bola ochotná plniť povinnosti vyplývajúce z manželstva. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že účastníci konania spolu dlhodobo nežijú a navrhovateľka rovnako tak ako aj odporca si neplnia vzájomné povinnosti vyplývajúce z manželstva. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že ich spolužitie je spôsobené rozdielnosťou pováh, keď navrhovateľka má iný názor na aktivity odporcu súvisiace s jeho prácou a záujmami a v dôsledku rozdielnosti pováh a názorov ukončili pred viacerými rokmi spolužitie. Keďže navrhovateľka sama neplní a nebolo preukázané, že by bola ochotná plniť povinnosti vyplývajúce z manželstva, ktorú skutočnosť vzhľadom na vzájomné uvedené rozpory účastníkov konania odvolací súd navrhovateľke nevyčíta, ale ktoré sú podstatné z hľadiska posúdenia žalobou uplatneného nároku, odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa uzavrel, že ani skutočnosť, že navrhovateľka počas trvania manželstva v roku 2010 ochorela na onkologické ochorenie, nezakladá povinnosť odporcu, ako jej manžela, prispievať na jej výživu požadovaným výživným navyše za situácie, keď bolo v konaní preukázané, že životná úroveň odporcu, ako správne konštatoval aj súd prvého stupňa, vo výraznej miere neprevyšuje životnú úroveň navrhovateľky.

Vychádzajúc z uvedených záverov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.